

Uchwała
Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich PAN
z dnia 26 lutego 2019
w sprawie sytuacji nauk humanistycznych w następstwie reform przeprowadzanych
przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Rada Naukowa IBL PAN podziela głębokie zaniepokojenie środowiska humanistów polskich kierunkiem reform przeprowadzanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W naszym przekonaniu, proponowane zmiany będą miały katastrofalny wpływ na polską humanistykę. Dotyczy to szczególnie przepisów wykonawczych do Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”, prowadzących w praktyce do marginalizacji i degradacji dyscyplin humanistycznych.

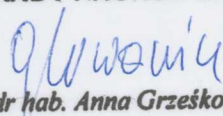
Podobnie jak uczeni zebrani na Nadzwyczajnym Kongresie Nauk Humanistycznych dnia 26 stycznia 2019 r. uważamy, że redukcja liczby dyscyplin naukowych i restrykcyjne przypisanie do nich badaczy nie tylko **drastycznie ogranicza** niezbędną każdemu uczonemu **wolność** dociekania prawdy i rozwiązywania ujawnionych problemów, ale także **godzi** w kluczowe dla rozwoju nowoczesnej humanistyki badania interdyscyplinarne.

Zdaniem Rady Naukowej IBL PAN, przyjęte przez Ministerstwo zasady ewaluacji nie uwzględniają specyfiki badań humanistycznych. Szczególny niepokój, a wręcz oburzenie budzi deprecjacja i dyskryminacja badań naukowych **prowadzonych w języku polskim**, których przedmiotem jest **historia i kultura polska**, m.in. przez przyznawanie monografiom wydawanym w **języku narodowym** rażąco niskiej ilości punktów, a także przez zdumiewające zniżenie oceny efektów badań podstawowych (edycji źródłowych itp.). Postulujemy więc wprowadzenie reguł ewaluacji, których metodyka uwzględni specyfikę dziedzin humanistycznych.

Zdecydowanych zmian wymagają przepisy o wskaźnikach kosztochłonności badań naukowych, zagrażające poważnie przyszłości humanistyki. Uniemożliwiają one bowiem aktywne włączenie się we współpracę międzynarodową, ograniczają możliwości badań interdyscyplinarnych i międzyobszarowych. Poważnie utrudniają też wykonywanie zadań wynikających z Ustawy 2.0, stanowiąc dużą przeszkodę np. w tworzeniu interdyscyplinarnych szkół doktorskich, gdyż jednostki z innych obszarów naukowych nie chcą nawiązywać współpracy z gorzej finansowanymi humanistami. W niedalekiej perspektywie wskaźniki te nieuchronnie podkopią podstawy finansowe działania instytucji, w których realizowane są badania humanistyczne.

Rada Naukowa IBL PAN wyraża swój zdecydowany sprzeciw wobec tych propozycji Ministerstwa i oczekuje, że w przepisach wykonawczych do ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” zostaną uwzględnione zarówno specyfika dyscyplin humanistycznych, jak i postulaty środowiska humanistycznego, które nie tylko bada, ale i współtworzy kulturę polską.

PRZEWODNICZĄCA
RADY NAUKOWEJ IBL PAN

prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz